

מאורות אל העבר

ד תשרי תש"כ | 06/10/1959

נחלת הכלל ויקיפדיה

במעבה הכרמל (כרמלית)

בד' בתשרי תש"כ (6.10.1959) לבשה חיפה חג. בשעה חמש וחצי בבוקר הופעלו לראשונה קרונות הכרמלית, והרכבת התחתית הראשונה בישראל יצאה לדרך. עוד בחזונו של הרצל, שראה בחיפה את העיר הראשית במדינה היהודית שאותה חזה, דובר על עיר "ובה רכבת חשמלית שתקשר את הנמל עם אזור המגורים על רכס הכרמל". רעיונות ראשונים בדבר רכבת תחתית שתחבר בין הכרמל לעיר התחתית הועלו עוד בימי המנדט. ההתפתחות המהירה בחיפה שלאחר מלחמת העצמאות ופעילותו של ראש העיר המיתולוגי, אבא חושי, הפכו את החלום למציאות. מהנדסים של רכבת המטרו הידועה בפריז התוו את התוכניות, כספי מדינה ומשקיעים יהודיים מחו"ל אפשרו את המימון, ותושבי חיפה החלו להשתמש בקו הרכבת בן שש התחנות. הכרמלית עצמה הופעלה למעשה ללא מנוע, והתבססה על משקלם של הקרונות הנעים במורד. במשך השנים נפתחה הכרמלית ונסגרה חליפות. בעיות בטיחות והנדסה, חלחול מים למנהרה וריחוקם של מוקדי הבילוי והתעסוקה החדשים שבעיר ממסלול הכרמלית, הביאו להתמעטות השימוש בה. בפועל כיום, היא משמשת בעיקר כסוג של אטרקציה תיירותית.